

Olsztyn, dnia 14 sierpnia 2014 roku

**Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
14-100 Ostróda**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 roku, poz. 182 ze zm.), zwana dalej ustawą, zespół kontrolny Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przeprowadził w dniach 9.12.13.14.15.19.20.22.23 maja 2014 roku kontrolę kompleksową Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie. Przedmiotem kontroli była ocena zakresu i sposobu realizacji ustawowych zadań samorządu gminnego z zakresu pomocy społecznej oraz ocena zgodności zatrudnienia pracowników z ustawowymi wymogami kwalifikacyjnymi.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2013 roku do dnia 23 maja 2014 r. Ustalenia z kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole, podpisanym przez dyrektora kontrolowanej jednostki, w dniu 8 lipca 2014 roku. Zastrzeżeń do protokołu nie wniesiono.

Dokumentami regulującymi funkcjonowanie Ośrodka są statut i regulamin organizacyjny. Dokonując oceny kwalifikacji kadry Ośrodka stwierdzono, że dyrektor MOPS spełnia wymogi kwalifikacyjne określone w art. 122 ust. 1 ustawy, natomiast pracownicy socjalni spełniają wymogi kwalifikacyjne określone w art. 156 ustawy oraz art. 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 48, poz. 320).

Osoba świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiadała kwalifikacje oraz wymagany półroczny staż pracy, określone w § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (t.j. Dz. U. Nr 189, poz. 1598).

Odnosząc się do norm zatrudnienia określonych w art. 110 ust. 11 ustawy, tj. jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców stwierdzono, że kontrolowana jednostka spełnia te wymogi. W dacie kontroli na jednego pracownika socjalnego przypadało 1 998 mieszkańców.

W okresie objętym kontrolą pracownicy Ośrodka uczestniczyli w szkoleniach.

Gmina Miejska Ostróda realizowała przyjętą uchwałą Rady Miejskiej w Ostródzie Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ostródy opracowaną na lata 2012-2018. Strategia zawierała niezbędne elementy wymienione w art. 16 b ust. 2 ustawy.

Z programów osłonowych na terenie gminy realizowany jest rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w formie dożywiania dzieci w szkołach oraz zasiłków celowych na zakup żywności. Ponadto Ośrodek realizował Lokalny Program Rewitalizacji Społecznej – Przystanek Bez Troski w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Centrum Organizacji Pozarządowych i Inicjatyw Społecznych. W ramach programu, między innymi utworzone zostało Centrum Innowacyjnych Metod Pracy z Klientem, w ramach którego działają asystenci rodziny, streetworkerzy oraz animatorzy lokalni, funkcjonuje świetlica środowiskowa dla dzieci, a także zostanie utworzona świetlica dla młodzieży w odnowionym budynku dworca kolejowego w Ostródzie.

Pośród zadań własnych o charakterze obowiązkowym, Gmina nie realizuje zadania określonego w art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy, tj. nie prowadzi mieszkania chronionego. Wg oświadczenia dyrektora Ośrodka zadanie nie jest realizowane z uwagi na brak odpowiednich pomieszczeń w zasobach lokalowych Gminy.

Rada Miejska w Ostródzie uchwałą Nr XXVI/197/2004 z dnia 23 czerwca 2004 roku określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat

oraz trybu ich pobierania, jednakże bez wyłączenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi - stosownie do postanowień art. 50 ust. 6 ustawy. W toku kontroli udzielono dyrektorowi Ośrodka instruktażu, w zakresie dokonania zmian ww. uchwały mającej na celu wyłączenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ośrodek organizował i świadczył usługi opiekuńcze. W okresie objętym kontrolą Gmina Miejska Ostróda zawarła umowę z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, Warmińsko-Mazurskim Zarządem Wojewódzkim w Olsztynie na realizację zadania publicznego o nazwie „Świadczenie w latach 2013-2014 usług opiekuńczych dla mieszkańców Gminy Miejskiej Ostróda”. Zlecenie zadania polegało na organizacji i wykonywaniu usług opiekuńczych. Bieżący nadzór nad jakością świadczonych usług sprawowali pracownicy socjalni.

W przypadku braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom wymagającym z powodu wieku lub niepełnosprawności pomocy innych osób, Ośrodek umożliwiał korzystanie z usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnego domu pomocy. Dyrektor MOPS zawierał bezpośrednio z osobami prowadzącymi rodzinne domy pomocy umowy na świadczenie całodobowo usług opiekuńczych i bytowych. Gmina Miejska Ostróda nie zawierała umów zlecających realizację całodobowych usług opiekuńczych z gminami na terenie których funkcjonowały rodzinne domy pomocy.

Zgodnie z oświadczeniem dyrektora MOPS, nie były świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach zadań własnych.

Ośrodek organizował i świadczył specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na terenie Gminy Miejskiej Ostróda funkcjonują trzy Środowiskowe Domy Samopomocy, do których kierowane były osoby wymagające wsparcia w tej formie. Decyzje o skierowaniu do ŚDS i decyzje ustalające odpłatność za korzystanie z usług w ww. ośrodkach wsparcia wydawał dyrektor MOPS. W przypadku osób, które po raz pierwszy wystąpiły o skierowanie do ŚDS, decyzje wydawane były na czas określony, nie dłuższy niż 3 miesiące.

W odniesieniu do dwóch skontrolowanych akt stwierdzono:

- pracownicy socjalni nie przeprowadzali aktualizacji rodzinnych wywiadów środowiskowych, co było niezgodne z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej,
- nie dokonywano zmian decyzji ustalającej odpłatność za korzystanie z usług w ŚDS,
- w aktach brak było aktualnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności lub zaświadczenia lekarskiego dotyczącego stanu zdrowia uczestnika ŚDS.

Ośrodek kierował do domu pomocy społecznej mieszkańców gminy i ponosił odpłatność za ich pobyt w dps.

MOPS udzielał pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

W związku ze stwierdzonymi w toku kontroli nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 128 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wnoszę o podjęcie przez dyrektora kontrolowanej jednostki, jako osoby odpowiedzialnej za stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Przedłożyć organowi kontrolującemu kserokopię, potwierdzoną za zgodność z oryginałem, podjętej przez Radę Miejską w Ostródzie uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania, stosownie do postanowień art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.
Termin realizacji zaleceń – niezwłocznie.
2. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy, dokonywać aktualizacji rodzinnych wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany

danych, stosownie do postanowień art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

Termin realizacji zaleceń – na bieżąco.

3. Dokonywać zmian decyzji administracyjnych orzekających w przedmiocie odpłatności za usługi świadczone w ŚDS, w przypadku zmiany dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, stosownie do postanowień art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej.

Termin realizacji zaleceń – na bieżąco.

4. Uzupełnić indywidualną dokumentację uczestników ŚDS o aktualne dokumenty, tj. orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub zaświadczenia lekarskie dotyczące stanu zdrowia.

Termin realizacji zaleceń – niezwłocznie.

5. Zawrzeć umowy zlecające realizację usług w formie prowadzenia rodzinnego domu pomocy z gminami, na terenie których usytuowany jest rodzinny dom pomocy, celem zapewnienia mieszkańcom usług opiekuńczych i bytowych.

Termin realizacji zaleceń – niezwłocznie.

6. Podjąć działania w celu utworzenia mieszkania chronionego, stosownie do art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej

Termin realizacji zaleceń – niezwłocznie.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.) kontrolowanej jednostce przysługuje prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń, informację o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków należy przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Edyta Jędrzejewska
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie